

Професор **АНДРІЙКО**
Ольга Пилипівна
(1921-1989)

Ольга Пилипівна Андрійко - відомий паразитолог, професор кафедри зоології безхребетних Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Була представником крупної наукової школи академіка Д. К. Третякова - першого декана біологічного факультету Одеського університету.

Практичне заняття з зоології безхребетних. 1939 рік

Народилася 11 липня 1921 р. в селі Новоолександрівці (зараз Ананьївський район) Одеської області в родині економіста та сільської вчительки.

З 1939 по 1941 рр. Ольга Андрійко була студенткою біологічного факультету Одеського державного університету (ОДУ). Навчання довелося перервати через Другу світову війну. Диплом Ольга Пилипівна отримала на біологічному факультеті класичного університету Львова влітку 1947 р. Туди вона була змушена перевестися за сімейними обставинами.

Їй пощастило навчатися у цілої когорти чудових педагогів, талановитих методистів і самобутніх вчених-біологів. Їй викладали: академік Д. К. Третьяков, професор Г. Й. Потапенко, професор Ф. М. Породко, професор Н. А. Савчук, професор Е. А. Гапонов

ТРЕТЬЯКОВ Дмитро Костянтинович

(1878–1950), зоолог-морфолог, доктор біологічних наук, професор, академік АН УРСР, заслужений діяч науки УРСР

ПОТАПЕНКО Георгій Йосипович

(1907–1911), ботанік, професор ОДУ, в. о. директора Ботанічного саду та проректора ОДУ по навчальній частині

Савчук Микола Панасович

(1899–1976), зоолог, доктор біологічних наук, професор, ректор Одеського державного університету, міністр освіти УРСР, член-кореспондент АН УРСР (1948), заслужений діяч науки УРСР.

ГАПОНОВ Юхим (Євфимій) Антонович

(1886–1976), геолог, гідрогеолог, палеонтолог, професор Одеського університету, декан геолого-грунтознавчого факультету

ПОРОДКО Федір Михайлович

(1877–1948), біохімік, доктор ботаніки, професор, завідувач кафедри анатомії і фізіології рослин, декан біологічного факультету

Восени 1948 р. Ольга Андрійко вступила до аспірантури по кафедрі зоології безхребетних тварин, де її науковим керівником був Микола Панасович Савчук

Професор ОДУ М. П. Савчук в лабораторії

З 1957 по 1967 рр. О. П. Андрійко працювала на посаді старшого наукового співробітника в Інституті зоології АН Молдавської РСР. До ОДУ повернулася в 1967 р. на посаду доцента кафедри зоології безхребетних.

ОДЕССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМ. И. И. МЕЧНИКОВА
---0---

О. Ф. АНДРЕЙКО,
аспирант кафедры зоологии
беспозвоночных

ВЛИЯНИЕ НЕКОТОРЫХ ГОРМОНОВ ПОЗВОНОЧНЫХ ЖИВОТНЫХ
НА РЕГЕНЕРАЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ

---00---

/диссертация на соискание ученой степени
кандидата биологических наук/

---00---

Руководитель доктор биологических наук, профессор
Н. А. САВЧУК

гор. Одесса

1951 год

У 1952 р. захистила кандидатську дисертацію «Влияние некоторых гормонов позвоночных животных на регенерационные процессы». Ступінь кандидата біологічних наук присвоено в 1952 р.

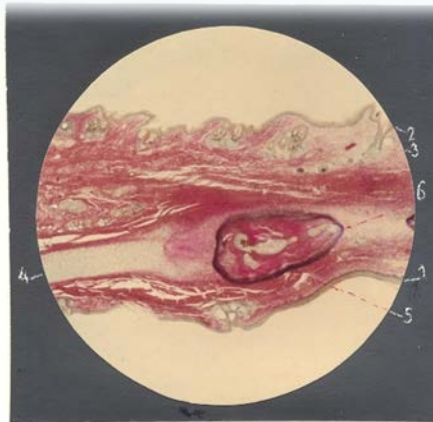

Фото № 28.

Вертикальный срез инсулинового регенерата
на 90-й день /Ван-Гизон, х 35/. /Кролик № 37/.

1 - эпидермис, 2 - волосы, 3 - сальные железы, 4 - хрящ,
5 - зона оссификации хряща, 6 - грубоволокнистая кость.

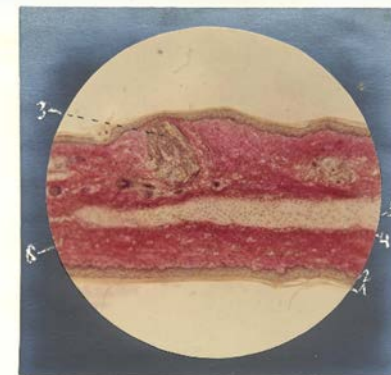

Фото № 34.

Вертикальный срез фолликулинового регенерата /подгруппа самок/ на 90-й день /Ван-Гизон, х 75/ /Кролик № 48/

1 - роговой слой эпидермиса, 2 - ростковый слой эпидермиса, 3 - волосяные мешки и сальные железы, 4 - надхрящница, 5 - хрящ, 6 - соединительнотканная часть кожи.

Влияние некоторых гормонов позвоночных животных на регенерационные процессы : : дис. ... канд. биол. наук / О. Ф. Андрейко ; Одес. гос. ун-т им. И. И. Мечникова. - Одесса, 1951. - 223 с.

Шифр: Дисс/240

Ольгу Пилипівну цікавили проблеми паразитології. На становлення молодого паразитолога вплинув академік К. І. Скрябін, який пильно стежив за молодими вченими, спрямовував їх роботу, про що свідчать його листи до Ольги Пилипівни та її подруги — Р. П. Шуміло. З нею протягом десятиріччя співпраці в інституті були надруковані 12 спільних робіт. Підсумковою стала монографія «Паразити воронових птахів, гризунов і зайцеобразних Молдавіи» (1970), де Ольга Пилипівна подала еколого-фауністичний огляд та практичне значення паразитофауни гризунів та зайцеподібних Молдавії.

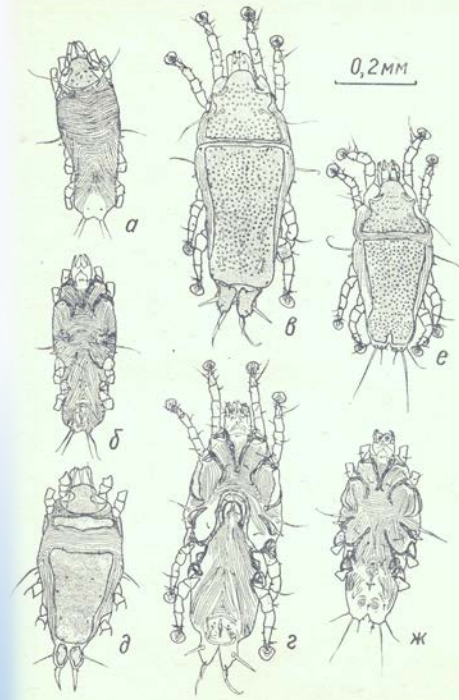

Рис. 3. *Pterodectes* sp. Нимфа (а, б), половозрелая самка (в, г), телеонимфа (д) и самец (е, ж).

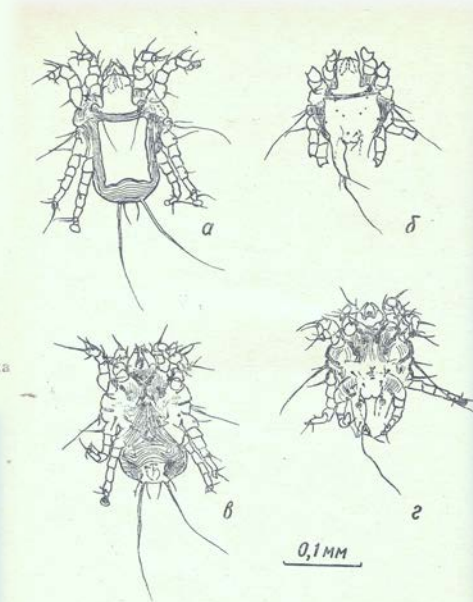

Рис. 1. *Rivoltasia latior* Can., самка и самец со спинной (а, б) и брюшной (а, з) стороны.
Семейство Epidermoptidae Trouessart, 1892
Rivoltasia latior Canestrini, 1944
(Рис. 1)

Хозяин: 1 серая ворона, 1 грач, 1 сорока, две сойки.
Локализация: перья (крыльев, хвоста, головы), кожа.
Время обнаружения: март, апрель, октябрь.
Материал: 15 экземпляров (нимфа, 2 самца, 12 самок).

130
4626

О. Ф. Андрейко., Р. П. Шумило

Паразиты
вороновых птиц, грызунов
и зайцеобразных
Молдавии

Карта Молдовеняскэ
Кишинев · 1970

Паразиты вороновых птиц, грызунов и зайцеобразных Молдавии / О. Ф. Андрейко, Р. П. Шумило ; отв. ред. А. А. Спасский ; АН МССР, Ин-т зоологии. — Кишинев : Карта Молдовеняскэ, 1970. — 114 с.
Шифр: 130/4626

ОДЕССКИЙ ОРДЕНА ТРУДОВОГО КРАСНОГО ЗНАМЕНИ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени И. И. МЕЧНИКОВА
ИНСТИТУТ ЗООЛОГИИ АКАДЕМИИ НАУК МОЛДАВСКОЙ ССР

АНДРЕЙКО О. Ф.

ПАРАЗИТЫ МЛЕКОПИТАЮЩИХ МОЛДАВИИ

(фауна, систематика, морфология, экология,
медико-ветеринарное значение)

ДИССЕРТАЦИЯ
на соискание ученой степени
доктора биологических наук

Научный консультант
академик Академии Наук Молдавской ССР,
доктор биологических наук, профессор
А. А. СПАССКИЙ

ОДЕССА—1970

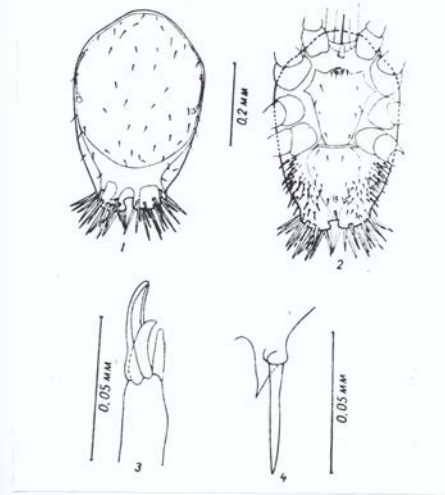

Рис. 85. Самец *Ichorolysus corethroproctus* Oudemans, 1902 от *Myotis daubentonii*: 1—дорзальная сторона тела, 2—вентральная сторона тела, 3—хелипера, 4—игловидная щетинка спинного щита.

В 1970 р. була захищена докторська дисертація «Паразиты млекопитающих Молдавии». Науковий консультант – академік АН, МРСР професор А. А. Спаський. Багаторічні дослідження О. П. Андрійко дозволили дати найбільш повний огляд теріопаразитів Молдавії (обстежені 61 вид ссавців з 6 рядів). Було виділено три нових для науки роди та 12 невідомих раніше видів, поповнено опис 37 видів паразитів, які були описані іншими авторами, 14 таксонів зведені до синонімів. Ольга Пилипівна змогла розшифрувати цикл розвитку одного та встановити додаткового проміжного живителя для другого ціп'яка. Була встановлена зональність теріопаразитів та сезонні зміни паразитофауни живителів.

Паразиты млекопитающих Молдавии (фауна, систематика, морфология, экология, медико-ветеринарное значение) : дис. ... д-ра биол. наук / О. Ф. Андрейко ; Одес. гос. ун-т им. И. И. Мечникова. – Одесса, 1970. – 920 с.

Шифр: Дисс/967

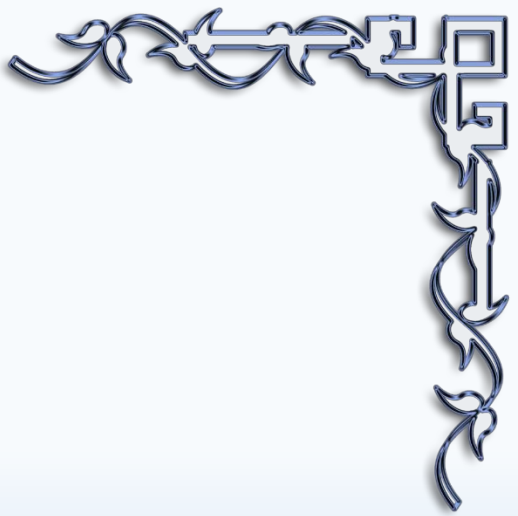
У 1951-1957 рр. О. П. Андрійко працювала в Одеському медичному інституті асистентом кафедри загальної біології, де читала курс загальної біології. Тут вона вперше зацікавилася різними аспектами паразитології, які в зв'язку з медичними проблемами розробляла кафедра.

Більше 10 років (1957-1967 рр.) Ольга Пилипівна працювала на посаді старшого наукового співробітника в Інституті зоології АН Молдавської РСР. Вона брала участь в численних наукових експедиціях, понад 450 спеціальних виїздах, які охоплювали всі зони МРСР.

Більше 20 років О. П. Андрійко була членом або очолювала навчально-методичну комісію біологічного факультету ОДУ. Вона була автором 10 методичних посібників і вказівок з вивчення загальних і спеціальних курсів: «Зоологія безхребетних», «Порівняльна анатомія безхребетних», «Загальна паразитологія» та ін.

Ольга Пилипівна Андрійко була членом наукових рад біологічного факультету ОДУ і Зоологічного інституту АН МРСР, членом президії Одеської філії Українського наукового товариства паразитологів. Багато років професор О. П. Андрійко брала участь у наукових роботах на тему «Вивчення ролі в агроценозах і значенні для людини деяких груп павукоподібних, комах і гельмінтів», які здійснювалися в межах комплексної програми «Людина і навколишнє середовище». Вона опублікувала понад 106 наукових робіт, з них 5 монографій.

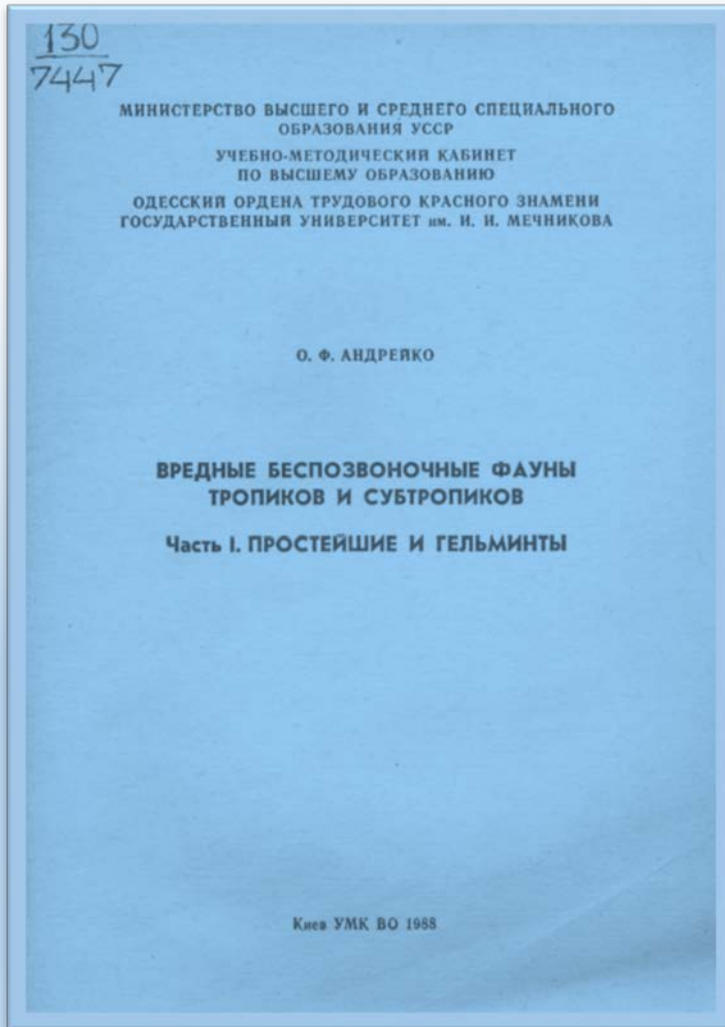
За великий внесок у розвиток біологічної, ветеринарної та медичних наук, а також за розробку теорії і практики боротьби з гельмінтозами 15 лютого 1983 року Ольга Пилипівна була нагороджена ювілейною пам'ятною медаллю «100-річчя від дня народження академіка К. І. Скрябіна». Багаторазово нагороджувалася і почесними грамотами, преміями та подяками від ректорів ВНЗ, в яких працювала, а також від Президій АН Молдови та України за великий внесок у розвиток гельмінтології і медичної зоології.

Померла О. П. Андрійко 10 березня 1989 р. після тяжкої хвороби, похована в с. Гниляково Біляївського району.

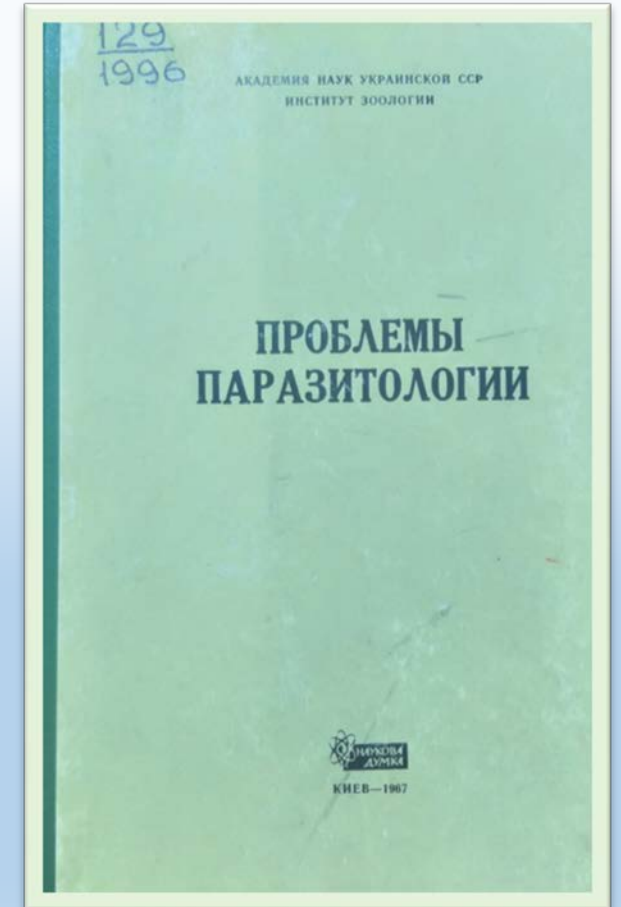

Після її смерті найбільш цінні препарати паразитів з її колекції були передані на зберігання до Інституту зоології АН УРСР (м. Київ).

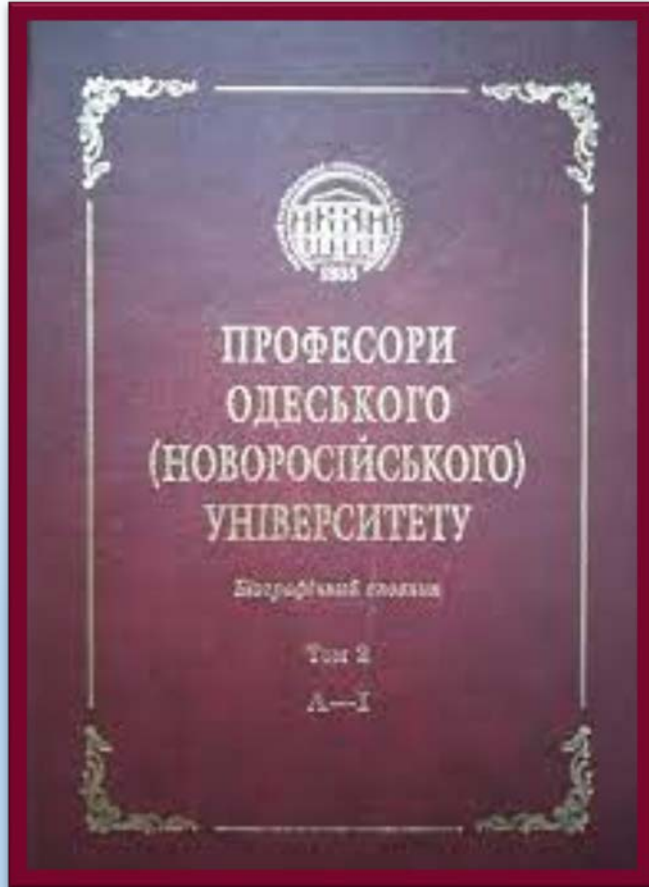
- ❖ Посібник для практичних занять з біології / О. Ф. Андрейко, П. Л. Іванченко, Є. К. Чернюк, Л. Д. Карпов. – Київ: Держмедвидав УРСР, 1959. – 200 с.
- ❖ Важнейшие паразитарные заболевания домашних птиц и кроликов и меры борьбы с ними / О. Ф. Андрейко, Р. П. Шумило, С. О. Мовсеян. – Кишинев : Штиинца, 1962. – 36 с.
- ❖ Некоторые итоги изучения паразитофауны позвоночных Молдавии / О. Ф. Андрейко // Работы по паразитофауне юго-запада СССР. – Кишинев : Штиинца, 1962. – С. 36.
- ❖ Эхинококкоз и ценуроз сельскохозяйственных животных в Молдавии и меры борьбы с этими заболеваниями / О. Ф. Андрейко, А. А. Спасский, Н. В. Селиванова. – Кишинев : Штиинца, 1962. – 28 с.
- ❖ Вредные беспозвоночные фауны тропиков и субтропиков. Ч. 1 : простейшие и гельминты / О. Ф. Андрейко ; Одес. гос. ун-т им. И. И. Мечникова. – Киев : УМК ВО, 1988. – 96 с.

- ❖ Вплив харчування на регенераційні процеси кролика / О. Ф. Андрійко // Труды ОДУ. – 1950. – Т. 3, вип. 3 (64) : Зб. пр. н.-д. ін-ту зоології та біології. – С. 59-65.
- ❖ О влиянии некоторых гормонов позвоночных животных на регенерационные процессы у млекопитающих / О. Ф. Андрейко // Труды ОГУ. – 1953. – Т. 6 : Зб. біол. ф-ту. – С. 39-48.
- ❖ О причинах широкого распространения лярвальных тениидозов сельскохозяйственных животных Молдавии / О. Ф. Андрейко // Работы по паразитофауне юго-запада СССР. – Кишинев, 1965. – С. 137-141.
- ❖ Про епідеміолого-епізоотологічний потенціал деяких паразитичних членистоногих Молдавії / О. Ф. Андрійко // Ювіл. наук. сесія, присвяч. 100-річчю ОДУ. Біол. та хім. науки : тези доп. (Одеса, 18-19 трав. 1965 р.). – Одеса, 1965. – С. 13-14.
- ❖ Эколого-фаунистическая характеристика гельминтофауны рукокрылых Молдавии / О. Ф. Андрейко, В. Г. Скворцов // Проблемы паразитологии : тез. докл. 5-й науч. конф. укр. республик. науч. о-ва паразитологов. – Киев : Наук. думка, 1967. – С. 130-132.

- ❖ Тематодофауна летучих мышей Молдавии и её эколого-фаунистический анализ / О. Ф. Андрейко, В. Г. Скворцов // Паразиты животных и растений. – 1968. – Вып. 4. – С. 102–115.
- ❖ О *Triodontolepis skrjabini* sp. nov. – гельминте вторичноводных микромамалий и его жизненном цикле / О. Ф. Андрейко, А. А. Спасский // Докл. АН СССР. – 1968. – Т. 178, № 6. – С. 1442–1445.
- ❖ Гельминтофауна насекомоядных Молдавии / О. Ф. Андрейко // Проблемы паразитологии : тр. 6-й науч. конф. паразитологов УССР. – Киев, 1969. – Ч. 1. – С. 40–42.
- ❖ К характеристике гельминтофауны насекомоядных Советского Союза / О. Ф. Андрейко // Проблемы паразитологии : тр. 7-й науч. конф. паразитологов УССР. – Киев, 1972. – С. 36–39.
- ❖ О гименолепидидах (Cestoda: Cyclophyllida) летучих мышей (Microchiroptera) СССР и сопредельных стран / О. Ф. Андрейченко // Проблемы общей и прикладной гельминтологии. – М., 1973. – С. 10–13.
- ❖ Клещи-компоненты симбиоценоза гнезд сизого голубя в северо-западном Причерноморье / О. Ф. Андрейко, В. Д. Севастьянов, Т. Н. Кузьменко // Тез. докл. 5-й Всесоюз. акаролог. совещ. (Фрунзе, май 1985). – Фрунзе, 1985. – С. 15.

Література про життя О. П. Андрійко

Ужевська С. П. Андрійко Ольга Пилипівна / С. П. Ужевська // Професори Одеського (Новоросійського) університету : біогр. слов. Т. 2 : А-І / відп. ред. В. А. Сминтина ; упоряд. та бібліогр. ред.: В. П. Пружина, В. В. Самодурова ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Вид. 2-е, допов. – Одеса, 2005. – С. 33-36.

Шифр: 15/10452

Рясиков Л. В. Памяти профессора Ольги Филипповны Андрейко (1921-1989) / Л. В. Рясиков // Известия Музейного Фонда им. А. А. Браунера. – 2011. – Т. 8, № 3. – С. 5-9.